

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
«30» серпня 2024 року,
протокол № 2.

Ректор університету, голова вченої
ради університету, доктор юридичних
наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК
«30» серпня 2024 року
м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування**

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри публічного
управління та адміністрування,
кандидатка наук
з державного управління, доцентка
«27» серпня 2024 року

_____ Людмила ТРЕБИК

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного
управління, кандидат економічних наук,
професор
«27» серпня 2024 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету публічного управління,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
«27» серпня 2024 року

_____ Тетяна ПІДЛІСНА

ПОГОДЖЕНО:

Рішення методичної ради університету
«29» серпня 2024 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
«29» серпня 2024 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 5
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 6
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 6
4.2. Аудиторні заняття	7
4.3. Самостійна робота студентів	– 7
5. Методи навчання та контролю	– 7
6. Схема нарахування балів	– 8
7. Рекомендовані джерела	– 8
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 11

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 28	Публічне управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 281	Публічне управління та адміністрування
3. Назва спеціалізації	–	не передбачена
4. Назва дисципліни	–	Інформаційна безпека
5. Тип дисципліни	–	вибіркова
6. Код дисципліни	–	ППВ 1.9
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9. Курс / рік навчання	–	другий (ДФН) / третій (ЗФН)
10. Семестр	–	четвертий (ДФН) / п'ятий (ЗФН)
11. Обсяг вивчення дисципліни:		
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4,0 / 120	
2) денна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	– 38	
% від загального обсягу	– 31,7	
лекційні заняття (годин)	– 10	
% від обсягу аудиторних годин	– 26,3	
семінарські заняття (годин)	– 28	
% від обсягу аудиторних годин	– 73,7	
самостійна робота (годин)	– 82	
% від загального обсягу	– 68,3	
тижневих годин:		
аудиторних занять	– 2,9	
самостійної роботи	– 6,3	
3) заочна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	– 14	
% від загального обсягу	– 11,7	
лекційні заняття (годин)	– 8	
% від обсягу аудиторних годин	– 57,1	
семінарські заняття (годин)	– 6	
% від обсягу аудиторних годин	– 42,9	
самостійна робота (годин)	– 106	
% від загального обсягу	– 88,3	
12. Форма семестрового контролю	–	залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:		

1) попередні дисципліни	– «Основи наукових досліджень»
2) супутні дисципліни	– «Система публічного адміністрування»
	– «Інформаційні технології в публічному управлінні та адмініструванні»
	– «Документаційне забезпечення діяльності органів публічного управління»
3) наступні дисципліни	– «Менеджмент в органах публічного управління»
	– «Регіональний та місцевий розвиток»
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Інформаційна безпека» забезпечує досягнення *загальних та фахових компетентностей та результатів навчання*, передбачених освітньо-професійною програмою «Бакалавр публічного управління та адміністрування».

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК 4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

СК 5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.

СК 6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

СК 9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

СК 10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

ПР 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПР 9. Знати основи електронного урядування.

ПР 10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

ПР 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПР 12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Концептуальні засади забезпечення інформаційної безпеки України

Основи національної безпеки держави. Характеристика основних видів національної безпеки. Інформаційне суспільство. Підходи до дослідження інформаційної безпеки. Поняття інформаційної безпеки. Основні завдання інформаційної безпеки. Важливість і складність проблеми інформаційної безпеки. Об'єктноорієнтований підхід до інформаційної безпеки. Основні поняття, терміни та визначення. Організація захисту інформації в Україні.

Інформаційна безпека в контексті національної безпеки. Засоби контролю та захисту інформаційного простору. Національні інтереси в інформаційній сфері. Об'єкти інформаційної безпеки у політичній, економічній, духовній сферах, у галузі оборони. Джерела загрози інформаційній безпеці. Діяльність державних інститутів у справі захисту національного інформаційного простору, інформаційної безпеки та інформаційного суверенітету. Конституційні засади та чинне законодавство з питань захисту інформаційного простору. Поняття та зміст інформаційної безпеки України. Сучасні загрози національній безпеці України. Зміст та призначення системи забезпечення інформаційної безпеки України. Державна політика національної безпеки України.

Тема 2. Нормативно-правові основи із захисту інформації в Україні

Концепція національної безпеки України, концепція інформаційної безпеки України, доктрина інформаційної безпеки України. Вітчизняні державні стандарти технічного захисту інформації. Закони України «Про інформацію». «Про захист інформації в автоматизованих системах». Вимоги вітчизняних стандартів захисту конфіденційної інформації від несанкціонованого доступу під час обробки в автоматизованих системах. Порядок проведення робіт з технічного захисту інформації. Вимоги до захисту інформації WEB-сторінки від несанкціонованого доступу. Зарубіжна нормативна база в галузі технічного захисту інформації. «Оранжева книга» безпеки. Критерії, вимоги та категорії систем безпеки «Оранжевої книги». Нормативна база в галузі захисту програмних продуктів від несанкціонованого використання.

Тема 3. Технології реалізації атак на комп'ютерну систему та мережу

Характеристика і класифікація атак на комп'ютерні системи та мережі. Загальна методика та поширені засоби реалізації атак. Атаки на комп'ютерну систему «зсередини»: «троянський кінь», фальшиві програми реєстрації, використання «логічних бомб», «таємних дверей» і помилок у програмному, забезпеченні. Зовнішні атаки на комп'ютерну систему: віруси, INTERNET - хробаки, мобільні програми. Використання особливостей програмних технологій для реалізації атак. Особливості атак на комп'ютерні мережі, інтегровані із INTERNET. Сутність атаки з метою отримання несанкціонованого доступу до інформації. Сутність атаки з метою порушення цілісності даних. Сутність атаки з метою порушення доступності інформації. Поширені засоби реалізації атак на комп'ютерні системи. Види атак на комп'ютерну систему та мережу.

Побудова комплексної системи захисту інформації. Критерії оцінки рівня безпеки інформації. Механізми захисту: аутентифікація користувачів, домени захисту, визначення прав доступу. Аутентифікація користувачів за допомогою паролів, з використанням фізичних об'єктів і біометричних даних. Використання криптографії та крипто аналізу в системах захисту інформації. Асиметричні криптосистеми, основні поняття та визначення. Недоліки і переваги. Використання цифрового підпису. Криптографічні протоколи.

Тема 4. Реалізація системи захисту інформації в комп'ютерних системах і мережах

Обмеження доступу до змісту WEB - сторінки за допомогою пароллю. Політика безпеки при опрацюванні електронної пошти. Проблема забезпечення безпеки комп'ютерної мережі, інтегрованої з INTERNET. Принципи функціонування INTERNET. Поняття мережевого екрана (брандмауера). Типові компоненти. Обмеження функціонування мережі, пов'язані з використанням брандмауерів. Передумови побудови та використання систем визначення атак і реакції на атаку. Класифікація і типові компоненти. Приклад реалізації та використання. Технологія і завдання моніторингу системи інформаційної безпеки. Критерії визначення необхідного рівня захисту програмних продуктів від несанкціонованого використання та методика захисту.

Тема 5. Стандарти Європейського Союзу і НАТО у сфері інформаційної безпеки

Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки Європейського Союзу. Нормативно-правові акти ЄС у сфері забезпечення інформаційної безпеки (програми, директиви тощо): «Про захист фізичних осіб у контексті обробки персональних даних і вільного обігу таких даних», «Єдині критерії безпеки інформаційних технологій», «Безпечніший Інтернет», «Мережева та інформаційна безпека: європейський політичний підхід», «На шляху до загальної політики в сфері боротьби з кіберзлочинністю», «Захист Європи від широкомасштабних кібератак та руйнувань: посилення рівня підготовленості, безпеки та стійкості». Основні засади політики інформаційної безпеки НАТО. Північноатлантична Рада з питань, що стосуються безпеки НАТО, Комітет з внутрішньої безпеки НАТО, Комітет з планування використання цивільних систем зв'язку, Орган з управління кібернетичною безпекою НАТО, Комісія з управління діяльністю в галузі кіберзахисту.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма						Заочна форма					
		усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			лек-ції	СЗ/ПЗ	лаб. зан.	інд. завд	СРС		лек-ції	СЗ/ПЗ	лаб. зан.	інд. завд	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Концептуальні засади забезпечення інформаційної безпеки України	18	2	4			12	24	2	1			21
2.	Нормативно-правові основи із захисту інформації в Україні	24	2	6			16	24	2	1			21
3.	Технології реалізації атак на комп'ютерну систему та мережу	28	2	6			20	23	2	2			19
4.	Реалізація системи захисту інформації в комп'ютерних системах і мережах	28	2	8			18	27	2	2			23
5.	Стандарти Європейського Союзу і НАТО у сфері інформаційної безпеки	22	2	4			16	22	-	-			22
	Усього:	120	10	28			82	120	8	6			106

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної/заочної форми навчання включає проходження освітніх курсів на освітніх платформах, що дотичні до даної дисципліни.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Студенти денної і заочної форм навчання можуть виконувати індивідуальні завдання у формі проектної пропозиції.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) створення проблемних ситуацій;
- 3) видача випереджальних завдань до лекції;
- 4) слайдова презентація;
- 5) експрес-опитування, діалог, дискусія;
- 6) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку.

На семінарських (лабораторних) заняттях застосовуються:

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 2) вирішення завдань лабораторних робіт, ситуаційних завдань та кейсів із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- 3) аналіз джерел національного та міжнародного права з урахуванням їх юридичної сили;
- 4) захист підготовленої презентації, сайту, проектів із тем дисципліни;
- 5) методи активного слухання, диференціації та методи рефлексії.

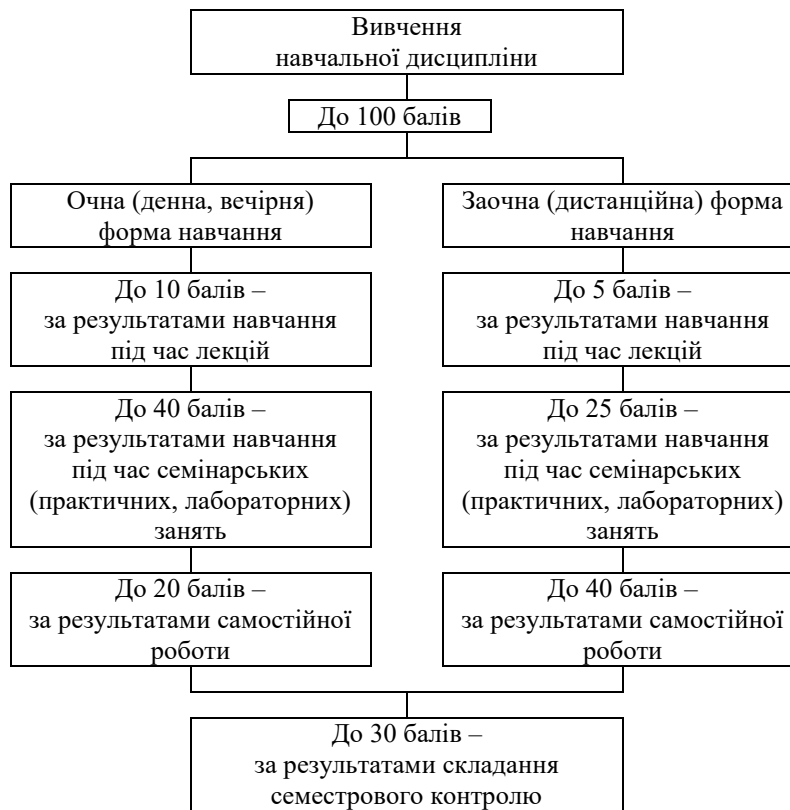
Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися методами:

- 1) тестовий контроль, щодо засвоєння теоретичного матеріалу (Forms, Kahoot, Mentimeter та інші онлайн інструменти контролю знань);
- 2) практична перевірка завдань лабораторних робіт, що виконанні із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- 3) метод самоконтролю у можливості студента виконувати правильно завдання лабораторних робіт та досягати результатів;
- 4) метод самооцінки під час моделювання ситуаційних задач із застосуванням сучасних інформаційних.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рисунку:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 до «Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова» (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312 / 20).

6.3. Обсяг балів, здобутих студентом під час самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань, визначається в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1 Нормативно-правові акти

1. Стратегія сталого розвитку "Україна -2020": Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. [URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Tex](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Tex)

2. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Каб. Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55: станом на 22 груд. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-п>.

3. Деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів: Постанова Каб. Міністрів України від 08.09.2016 р. № 606: станом на 8 лип. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-п>.

4. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI: станом на 19 лют. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>.

5. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо функціонування офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади : Постанова Каб. Міністрів України від 12.06.2019 р. № 493. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/493-2019-п>.

6. Про внесення змін до Положення про формування та виконання Національної програми інформатизації : Постанова Каб. Міністрів України від 22.05.2019 р. № 440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/440-2019-п>.

7. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI : станом на 19 лют. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.

8. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.

9. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.

10. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус : Закон України від 20.11.2012 р. № 5492-VI : станом на 12 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17>.

11. Про запровадження Національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства : Постанова Каб. Міністрів України від 28.11.2012 р. № 1134. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1134-2012-п>.

12. Про затвердження Положення про Єдину інформаційну систему соціальної сфери: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 404 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/404-2021-%D0%BF>.

13. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : Постанова Каб. Міністрів України від 21.10.2015 р. № 835 : станом на 11 лют. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-п>.

14. Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів : Постанова Каб. Міністрів України від 17.03.2004 р. № 326 : станом на 25 лют. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2004-п>.

15. Про затвердження Положення про формування та виконання Національної програми інформатизації : Постанова Каб. Міністрів України від 31.08.1998 р. № 1352 : станом на 14 трав. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1352-98-п>.

16. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг : Постанова Каб. Міністрів України від 03.01.2013 р. № 13 : станом на 26 трав. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/13-2013-п>.

17. Про затвердження Порядку проведення експертизи Національної програми інформатизації та окремих її завдань (проектів) : Постанова Каб. Міністрів України від 25.07.2002 р. № 1048 : станом на 10 квіт. 2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1048-2002-п>.

18. Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 449. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-%D0%BF>.

19. Про затвердження Порядку формування та виконання галузевої програми і проекту інформатизації : Постанова Каб. Міністрів України від 18.12.2001 р. № 1702 : станом на 14 черв. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-2001-п>.

20. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вп>.

21. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI : станом на 13 лют. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.

22. Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади : Постанова Каб. Міністрів України від 29.08.2002 р. № 1302 : станом на 25 лют. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1302-2002-п>.
23. Про заходи щодо посилення контролю за обґрунтованістю проєктів інформатизації діяльності центральних органів виконавчої влади : Постанова Каб. Міністрів України від 16.02.1998 р. № 160 : станом на 3 верес. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-98-п>.
24. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи "Електронний Уряд" : Постанова Каб. Міністрів України від 24.02.2003 р. № 208. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208-2003-п>.
25. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 75/98-ВР : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-вп>.
26. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР : станом на 13 лют. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вп>.
27. Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні : Закон України від 05.11.2021 р. № 1871-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1871-20>.
28. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
29. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : Постанова Каб. Міністрів України від 04.01.2002 р. № 3 : станом на 25 верес. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-п>.
30. Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99-2021-%D0%BF>.
31. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
32. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-п>
33. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#Text>

7.2. Основні джерела

1. Bielialov, T., Trebyk, L., Zavrazhnyi, K., Demydenko, T., Jarvis, M., & Malovichko, O. (2024). The role of artificial intelligence in the development of entrepreneurial initiatives among displaced persons: management of innovative social work practices. *Multidisciplinary Science Journal*, 6, 2024ss0224. <https://doi.org/10.31893/multiscience.2024ss0224>
2. Trebyk L. Contemporary Trends in the Use of Social Media in Marketing and Branding. *Marketing and Branding Research*, 9 (1) (2022), 31-41. <https://doi.org/10.32038/mbr.2022.09.01.03>.
3. Trebyk L. Contemporary Trends in the Use of Social Media in Marketing and Branding. *Marketing and Branding Research*, 9(1) (2022), 31-41. <https://doi.org/10.32038/mbr.2022.09.01.03>
4. Trebyk Liudmyla, Svitlana Rassadnykova Cooperation between countries in the field of ai to achieve sustainable development / Smart Machines and Technologies at the Service of Mankind: Monograph/ Gen. edit. Olha Prokopenko, Kristjan Välk, Anne Neroda, Tallinn: Teadmus OÜ, 2024, p 71-93

5. Vasil Klymonchuk, Svitlana Matviiienkiv, Igor Boychuk, Ihor Dotsiak, Liudmyla Trebyk The role of mass media in the information security public management system / Vol. 41 Núm. 78 (2023): Cuestiones Políticas: Julio-Septiembre 2023 DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.42>

6. Електронне урядування та електронна демократія: навчальний посібник: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ, 2017

7. Поняття публічних послуг. Розробка та реалізація Плану вдосконалення послуги. Посібник для територіальних громад / Бурдавіцина М.О., Муратова О.В. USAID, 2021. 112 с.

8. Скорик О.О., Рябоконт Н.П. Цифрова трансформація моделі публічного управління: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 7. С. 3–17. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/52.pdf.

9. Требик Л.П. Онлайн тренінги та самотренінги для ціленаправленої практики та удосконалення цифрової компетентності публічного службовця. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»*. 2021. № 2. URL: <http://vdu-nuczu.net/ua/11-ukr/storinkaavtora/315-trebik-l-onlajn-treningi-ta-samotreningi-dlya-tsilenapravlenoji-praktiki-ta-udoskonallennya-tsifrovoji-kompetentnosti-publichnogo-sluzhbovtsya>.

10. Требик Л.П. Штучний інтелект для трансформаційних змін державних інституцій та розвитку цифрового суспільства *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»*. 2021. № 1. URL: <http://vdu-nuczu.net/ua/11-ukr/storinkaavtora/138-trebik-l-p-shtuchnij-intelekt-dlya-transformatsijnikh-zmin-derzhavnikh-institutsij-ta-rozvitku-tsifrovogo-suspilstva>.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. https://zakon.rada.gov.ua/	Інформаційно-пошукова система «Законодавство України»
2. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/	База даних Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
3. https://id.gov.ua/	Інтегрована система електронної ідентифікації
4. https://diia.gov.ua/	Державні послуги онлайн
5. http://www.president.gov.ua	Веб-портал Адміністрації Президента України
6. http://www.kmu.gov.ua	Веб-портал Кабінету Міністрів України
7. https://data.gov.ua/	Портал відкритих даних
8. https://business.diia.gov.ua/	Дія.Бізнес
9. https://diia.data.gov.ua/	Дія. Відкриті дані
10. https://vzaemo.diia.gov.ua/	Взаємодія Провідник у світ е-демократії
11. https://osvita.diia.gov.ua/	Дія.Цифрова Освіта
12. https://thedigital.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України
13. https://igov.gov.ua/	Гід з державних послуг
14. http://my.gov.ua/	Портал електронних сервісів Мінекономіки
15. https://nads.gov.ua/	Національне агентство України з питань державної служби
16. https://paperless.diia.gov.ua/	Підтримка paperless
17. https://online.minjust.gov.ua/	Он-лайн будинок юстиції